

**Strategia działań wychowawczych,
zapobiegawczych i interwencyjnych
wobec młodzieży zagrożonej
uzależnieniem**

**w Zespole Szkół Budowlanych
i Geodezyjnych w Chełmie**

1. Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. 2018, poz. 969) oraz przepisy wykonawcze w związku z tą ustawą.*
2. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 2277).*
3. *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 1997 Nr 75 poz. 468).*
4. *Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 161).*
6. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818 i 2197).*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).*
8. *Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2009 nr 131 poz. 1076).*
9. *Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2010 nr 125 poz. 842).*
10. *Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o ochronie zdrowia (Dz.U. 2010 nr 81 poz. 529).*
11. *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. 2016 poz. 904).*

2. Założenia ogólne

1. Szkoła rozwija działania wychowawcze i zapobiegawcze wśród dzieci i młodzieży, u których zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków odurzających lub substancji psychotropowych albo, którzy sporadycznie używają środków odurzających lub substancji psychotropowych lub środków zastępczych.
2. Działalność wychowawcza i zapobiegawcza w szkole polega w szczególności na:
  - a) systematycznym rozpoznawaniu i diagnozowaniu zagrożeń związanych z uzależnieniem,
  - b) informowaniu o narkomanii i jej skutkach,
  - c) współpracy z rodzicami dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
  - d) poradnictwie w zakresie zapobiegania uzależnieniom od środków i substancji psychotropowych,
  - e) przygotowaniu nauczycieli i osób zajmujących się wychowaniem dzieci i młodzieży do przeciwdziałania narkomanii.
3. Zadania z zakresu działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem są realizowane w szkole na:
  - 1) zajęciach profilaktycznych w ramach:
    - a) form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności: zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć psychoedukacyjnych,
    - b) godzin dla wychowawcy klasy,
    - c) godzin do dyspozycji dyrektora,
    - d) zajęć pozalekcyjnych,
  - 2) zajęciach edukacyjnych w ramach:
    - a) przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii,
    - b) edukacji prozdrowotnej, wychowania do życia w rodzinie.
4. Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli informacji na temat:
  - a) szkodliwości środków lub substancji psychotropowych, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień,
  - b) dostępnych form pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
  - c) możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień,
  - d) skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
5. Szkoła podejmuje działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności gdy młodzież używa, posiada lub rozprowadza środki lub substancje psychotropowe.
6. Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły.

3. Strategie działań

I. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE:

1. Rozmowa wychowawcza nauczyciela z uczniem.
2. Rozmowa wychowawcy klasy z uczniem.
3. Rozmowa wychowawcy z rodzicami.
4. Ostrzeżenie, upomnienie wychowawcy klasy.
5. Nagana wychowawcy klasy.
6. Rozmowa ucznia z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
7. Rozmowa ucznia z dyrektorem lub wicedyrektorem szkoły.
8. Rozmowa ucznia z podmiotami j.w. w pkt 6 i 7 w obecności rodziców ucznia.
9. Nagana dyrektora szkoły.
10. Zakaz udziału w imprezach klasowych i szkolnych.
11. Zakaz pełnienia funkcji w klasie, szkole, reprezentowania szkoły na zewnątrz.

II. ZAPOBIEGAWCZE:

1. Pogadanki na godzinach wychowawczych.
2. Prelekcje pedagoga lub psychologa szkolnego.
3. Prelekcje pielęgniarki szkolnej.
4. Organizowanie spotkań ze specjalistami (policja, lekarz, terapeuta).
5. Udział w akcjach informacyjnych, happeningach na terenie szkoły i poza szkołą.
6. Kontrola występowania zjawisk patologicznych w środowisku szkolnym, lokalnym, rodzinnym.
7. Indywidualne rozmowy z wychowawcą klasy, pedagogiem, psychologiem.
8. Pomoc psychologiczno- pedagogiczna.
9. Edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego trybu życia.
10. Organizowanie akcji i zajęć profilaktycznych.
11. Rozwijanie aktywności szkolnej i pozaszkolnej, zainteresowań i umiejętności psychospołecznych, sprawności fizycznej.
12. Organizowanie scenek tematycznych, spektakli teatralnych.
13. Filmy edukacyjne.
14. Systematyczna edukacja i współpraca z rodzicami uczniów.
15. Utrzymywanie współpracy z różnymi instytucjami w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

III. INTERWENCYJNE:

1. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz posiadania, sprzedawania i używania papierosów, alkoholu i narkotyków.
2. Zakaz obowiązuje wszystkich uczniów w czasie lekcji, przerw oraz innych zajęć odbywających się na terenie szkoły lub poza szkołą.
3. Organizowanie zajęć w czasie, których uczniowie i nauczyciele zapoznają się z ryzykiem używania środków uzależnień.
4. Uczniowie, którzy eksperymentują ze środkami uzależniającymi bądź ich zachowanie narusza regulamin szkolny, muszą liczyć się z konsekwencjami określonymi w Statucie Szkoły.
5. Uczniowie, którzy sięgają po używki będą mieli obowiązek uczestnictwa w zajęciach psychoedukacyjnych prowadzonych w szkole przez psychologa szkolnego.
7. W sytuacjach kryzysowych podejmowana będzie interwencja skierowana na pomoc uczniowi i rodzinie.

8. Decyzje o podjęciu stosownych działań interwencyjnych podejmuje dyrektor szkoły w konsultacji z wychowawcą ucznia, pedagogiem i psychologiem.

4. Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych

Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem obejmuje wszelkie działania wychowawcze, profilaktyczne, edukację prozdrowotną i jest realizowana przez wszystkich pracowników szkoły.

Podmiotem działań w ramach strategii są uczniowie.

Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych

I. Dyrektor szkoły:

1. Realizuje zadania wynikające ze Statutu Zespołu Szkół Budowlanych i Geodezyjnych w Chelmie.
2. Monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych.
3. Na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii.
4. Podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem wszelkich praw zarówno uczniów, jak i ich rodziców.

II. Nauczyciele i wychowawcy klas:

1. Realizują zadania zawarte w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym oraz w Planach Pracy Wychowawcy Klasowego.
2. Systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań.
3. Realizują zagadnienia dotyczące zapobieganiu narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia: edukacji prozdrowotnej i wychowania do życia w rodzinie.
4. Prowadzą dodatkowe działania profilaktyczne wśród tej grupy uczniów, która w relacjach rówieśniczych nie sprzyja tworzeniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego innym uczniom, informują na bieżąco Policję o zdarzeniach noszących znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży.
5. Uczestniczą w WDN oraz kursach, szkoleniach, konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.
6. Wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia.
7. Wychowawcy klas organizują szkolenia z rodzicami uczniów o charakterze

profilaktycznym, zapraszają specjalistów z zakresu tej tematyki.

8. Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy, sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych.
9. Wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, szkolną pielęgniarką w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

III. Pedagog szkolny:

1. Zapewnia pomoc pedagogiczną młodzieży zagrożonej uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne uczniom podejmującym zachowania ryzykowne.
2. Systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, obserwacje diagnozujące, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły).
3. Prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów.
4. Udostępnia młodzieży, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii.
5. Dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień i współuzależnienia, organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie, inne) młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej, osobom współuzależnionym.
6. Organizuje, prowadzi zajęcia profilaktyczne, integracyjne we współpracy z wychowawcami klas, współorganizuje profilaktyczne imprezy ogólnoszkolne w celu zaspokajania potrzeb psychicznych i społecznych uczniów, rozwijania poczucia własnej wartości, motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych.
7. Współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży.
8. Organizuje i uczestniczy w WDN oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach organizowanych przez placówki zajmujące się tą działalnością.
9. Współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.

IV. Psycholog szkolny:

1. Zapewnia pomoc psychologiczną młodzieży przejawiającej zachowania ryzykowne na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i porady psychologiczne dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem.
2. Dokonuje diagnozy psychologicznej uczniów po stwierdzeniu zasadności badań.

3. Prowadzi zajęcia z profilaktyki uzależnień, zajęcia psychoterapeutyczne, zajęcia integrujące zespoły klasowe.
4. Organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
5. Prowadzi indywidualne konsultacje dla uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące minimalizowania skutków zachowań ryzykownych młodzieży.
6. Wspiera wychowawców klas i nauczycieli w działaniach wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki.
7. Inicjuje różne formy pomocy wychowawczej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia.
8. Współpracuje z dyrekcją szkoły, pedagogiem szkolnym, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły w sytuacjach wymagających minimalizowania skutków zaburzeń rozwojowych.

V. Pielęgniarka szkolna:

1. Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji; określa stan, w jakim on się znajduje.
2. Wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia.
3. Powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających lub stał się ofiarą pobicia.
4. Współpracuje z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń a problemy zdrowotne spowodowane zaniedbaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

VI. Pracownicy administracji i obsługi szkoły:

1. Uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami Policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzanie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy).
2. Informują dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego czy psychologa szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

**STRATEGIA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH
I ZAPOBIEGAWCZYCH ORAZ INTERWENCYJNYCH WOBEC DZIECI
I MŁODZIEŻY ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIEM**

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
1.	Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli.	Pogadanki (popularyzacja zasad prawidłowego odżywiania się, higiena osobista, sposoby radzenia sobie ze stresem, zasad zdrowego stylu życia, zagrożenia uzależnieniami).	Wychowawcy klas Nauczyciele wdż, biologii, wychowania fizycznego Pielęgniarka szkolna
		Organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych.	Nauczyciele w-f Wychowawcy klas
		Troska o estetykę otoczenia.	Wszyscy pracownicy, Dyrekcja szkoły
		Konkursy promujące zdrowy styl życia.	Zespół koordynujący działania zawarte w projekcie „Szkoła Promująca Zdrowie” Pedagog szkolny
		Prowadzenie systematycznej akcji informacyjnej na temat zagrożeń uzależnieniami – szkolne gazetki tematyczne.	Zespół koordynujący działania zawarte w projekcie „Szkoła Promująca Zdrowie” Wychowawcy klas
		Materiały informacyjne gromadzone w bibliotece szkolnej.	Pracownicy biblioteki szkolnej
		Działania praktyczne uczące asertywności.	Pedagog i Psycholog szkolny Wychowawcy klas
		Realizacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły.	Nauczyciele, wychowawcy klas, Pedagog, Psycholog, Dyrekcja
		Realizacja zajęć edukacyjnych - przedmioty zgodnie z podstawą programową (wychowanie do życia w rodzinie, edukacja dla bezpieczeństwa.)	Nauczyciele prowadzący zajęcia z określonych przedmiotów
		Zajęcia w ramach godzin wychowawczych Apele ogólnoszkolne.	Wychowawcy klas Dyrekcja szkoły Nauczyciele
Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni

2.	Metody i formy rozwijania działalności informacyjnej.	Organizacja spotkań informacyjnych, pogadek z zakresu działań profilaktycznych dla rodziców podczas zebrań szkolnych.	Wychowawcy klas Pedagog i Psycholog szkolny
		Organizacja szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności nauczycieli w obszarze działań profilaktycznych.	Dyrekcja szkoły Przewodniczący Zespołu do spraw Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli
		Włączenie tematów związanych z zapobieganiem różnorodnym formom uzależnień do planu pracy wychowawców klasowych.	Wychowawcy klas
		Upowszechnianie informacji o szkodliwości różnorodnych uzależnień w formie gazetki ściennych, wystaw, artykułów w gazetce szkolnej.	Pedagog i Psycholog szkolny Opiekunowie gazetki szkolnej Zespół koordynujący działania zawarte w projekcie „Szkoła Promująca Zdrowie”
		Realizacja akcji i programów profilaktycznych (ogólnych i wewnątrzszkolnych) na terenie szkoły.	Wychowawcy klas Pedagog i Psycholog szkolny
		Przygotowanie i udział uczniów w konkursach na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień.	Pedagog i Psycholog szkolny Zespół koordynujący działania zawarte w projekcie „Szkoła Promująca Zdrowie”
		Prowadzenie biblioteczki z materiałami o tematyce antyuzależnieniowej i udostępnianie materiałów rodzicom, uczniom i nauczycielom.	Pracownicy biblioteki szkolnej Pedagog i Psycholog szkolny
		Organizacja spotkań ze specjalistami w zakresie zapobiegania uzależnieniom i ich leczenia.	Dyrekcja szkoły Pedagog i Psycholog szkolny

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
-----	---	----------------------------	----------------

3.	Zadania wszystkich pracowników szkoły w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.	Prowadzenie dodatkowych działań profilaktycznych wśród tej grupy uczniów, która w relacjach rówieśniczych nie sprzyja tworzeniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego innym uczniom.	Nauczyciele Wychowawcy klas
		Informowanie na bieżąco Policji o zdarzeniach noszących znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży.	Nauczyciele Wychowawcy klas
		Zawiadamianie Policji lub Sądu o okolicznościach świadczących o demoralizacji nieletniego.	Dyrektor szkoły Wychowawcy klas
		Reagowanie na wszystkie, nawet najdrobniejsze przejawy naruszenia przez uczniów zasad zachowania, dyscypliny szkolnej, w szczególności na przemoc fizyczną, agresję, używanie wulgarnych wyrazów, wulgarne gesty.	Nauczyciele Wychowawcy klas Pracownicy administracji i obsługi

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
4.	Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje.	<p>Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń pod wpływem alkoholu.</p> <p>Procedura postępowania gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki.</p> <p>Procedura postępowania gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.</p> <p>Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzania się w stan odurzenia.</p> <p>Procedura postępowania wobec sprawcy czynu karnego, który nie ukończył 17 lat, który ukończył 17 lat.</p> <p>Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karnego mającego miejsce na terenie szkoły lub poza nią.</p> <p>Postępowanie w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela.</p> <p>Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, gazu, innych substancji lub przedmiotów zagrażających zdrowiu i życiu.</p> <p>Procedura postępowania wobec agresywnego zachowania ucznia.</p>	Dyrekcja szkoły Wychowawcy Nauczyciele Pedagog i Psycholog Pracownicy szkoły

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
5.	Formy współpracy z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.	Zachęcanie rodziców do utrzymywania stałego kontaktu z wychowawcą, dzielenia się informacjami na temat istniejących zagrożeń.	Wychowawcy
		Angażowanie rodziców do współpracy z nauczycielami w zakresie organizowania imprez szkolnych, wycieczek itp.	Wychowawcy
		Organizowanie szkoleń dla rodziców z udziałem pracowników organizacji i instytucji pracujących na rzecz zapobiegania narkomanii, włączania rodziców do programów profilaktycznych realizowanych na terenie szkoły	Dyrekcja szkoły, Pedagog szkolny z pomocą wychowawców
		Informowanie rodziców o zagrożeniach w trakcie spotkań szkolnych i klasowych, indywidualne spotkania i rozmowy, ułatwienie dostępu do literatury fachowej oraz fachowej pomocy w zakresie uzależnień.	Dyrekcja szkoły, Pedagog szkolny z pomocą Wychowawców
		Doradztwo w sprawie postępowania w sytuacji zagrożenia.	Pedagog i Psycholog szkolny Wychowawcy
		Organizacja szkolnych konsultacji dla rodziców.	Dyrekcja szkoły Wychowawcy klas
		Kontakt telefoniczny i korespondencja.	Dyrekcja szkoły Wychowawcy klas Pedagog szkolny Psycholog szkolny

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
6.	Aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych.	Szkoła w miarę potrzeb i możliwości a także w oparciu o dostępne oferty organizuje dla uczniów różnorodne formy zajęć profilaktycznych (pogadanki, prelekcje, warsztaty, koncerty, spektakle teatralne i filmowe, akcje charytatywne, konkursy profilaktyczne, apele, akademie) w celu zaspokajania ich potrzeb psychicznych i społecznych. Przedsięwzięcia te są alternatywą dla zachowań ryzykownych.	Wszyscy nauczyciele (zgodnie z zakresem czynności dodatkowych)

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
7.	Dostosowanie treści zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia.	Wybór przekazywanych treści na temat zapobiegania uzależnieniom dostosowany jest do aktualnych potrzeb i zachowań ryzykownych oraz przeprowadzonych diagnoz psychologiczno-pedagogicznych na zajęciach edukacyjno-profilaktycznych, podczas rozmów indywidualnych, konsultacji, spektakli profilaktycznych, wycieczek, spotkań z wychowawcami i rodzicami.	Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog i Psycholog szkolny

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
8.	Edukacja rówieśnicza.	Organizacja akcji charytatywnych. Organizacja imprez szkolnych, akcji dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom. Opracowanie gazetek ściennych. Pomoc koleżeńska. Udział uczniów w konkursach. Propagowanie zdrowego stylu życia. Udział młodzieży w apelach profilaktyczno- wychowawczych, panelach i dyskusjach z ekspertami.	Wychowawcy klas Samorząd Uczniowski Pedagog i Psycholog szkolny Samorząd Uczniowski Nauczyciele ucący Wychowawcy Pedagog i Psycholog szkolny Wychowawcy klas Organizatorzy konkursów Wychowawcy klas Pedagog i Psycholog szkolny Samorząd Uczniowski Wicedyrektor Wychowawcy klas Samorząd Uczniowski
Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
9.	Współdziałanie pracowników szkoły ze służbą zdrowia i Policją w sytuacjach wymagających interwencji.	Współpraca z Policją: -spotkania z pracownikami Wydziału Prewencji –organizowanie edukacji społeczno- prawnej dla młodzieży i rodziców, korzystanie z porad związanych z zapobieganiem demoralizacji młodzieży, współdział w organizowaniu akcji profilaktycznych dotyczących bezpieczeństwa, permanentna współpraca z dzielnicowym oraz pracownikami MKP wg potrzeb.	Dyrekcja szkoły Wychowawcy Pedagog i Psycholog szkolny Nauczyciele Pracownicy szkoły

		Współpraca ze służbą zdrowia: -zatrudniona w szkole pielęgniarka szkolna udziela pomocy w przypadku nagłych zachorowań , zatruc , złego samopoczucia, urazów; podejmuje działania o charakterze profilaktycznym i informacyjnym wg potrzeb. W sytuacji nieobecności pielęgniarki w szkole w razie potrzeby nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe.	Dyrekcja szkoły Pielęgniarka szkolna Nauczyciele Pracownicy szkoły
--	--	---	---

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
10.	Współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.	PCK – prowadzenie działalności prozdrowotnej, charytatywnej, organizacja konkursów, udział w olimpiadach promujących zdrowy styl życia.	Zespół koordynujący działania zawarte w projekcie „Szkoła Promująca Zdrowie” Wychowawcy klas Pedagog i Psycholog szkolny
		Powiatowa Stacja Sanitarno-epidemiologiczna w Chełmie – udział w programach i akcjach profilaktycznych.	Zespół koordynujący działania zawarte w projekcie „Szkoła Promująca Zdrowie” Wychowawcy klas Pedagog i Psycholog szkolny
		Sąd Rodzinny- Wydział do spraw nieletnich – współpraca z kuratorami sądowymi.	Wychowawcy Pedagog i Psycholog szkolny
		Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny w Chełmie – działania podejmowane według potrzeb.	Wychowawcy Pedagog i Psycholog szkolny
		Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna nr.1 i nr 2 w Chełmie – kierowanie uczniów do poradni w sytuacji ujawnionych zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież, wspomaganie wszechstronnego rozwoju młodzieży, efektywności uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej,	Dyrekcja szkoły Wychowawcy Nauczyciele Pedagog i Psycholog szkolny

		- pomoc uczniom w planowaniu kariery zawodowej , pomoc rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu oraz rozwijaniu możliwości uczniów.	
--	--	--	--

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
11.	Wspieranie dzieci i młodzieży, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.	Objęcie uczniów zagrożonych uzależnieniem opieką pedagoga szkolnego.	Pedagog i Psycholog szkolny Wychowawcy klas
		Włączanie uczniów do pracy kół zainteresowań, zespołów sportowych i innych działań w ramach zajęć pozalekcyjnych.	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów
		Współpraca z rodzicami uczniów zagrożonych uzależnieniem – wspólne spotkania, pomoc w dotarciu do specjalistów.	Pedagog i Psycholog szkolny Wychowawcy klas
		Organizowanie pomocy w przypadku trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej, konfliktów z rówieśnikami (prowadzenie mediacji), problemów z nauką.	Pedagog i Psycholog szkolny Wychowawcy klas
		Organizowanie (w miarę potrzeb) zajęć terapeutycznych prowadzonych przez specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodka terapii uzależnień i innych.	Pedagog i Psycholog szkolny
		Organizowanie w ramach godzin z wychowawcą zajęć integrujących grupę, doskonalących umiejętności psychospołeczne.	Wychowawcy klas
		Organizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.	Psycholog szkolny Doradcy zawodowi

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
12.	Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.	Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli odbywa się zgodnie z potrzebami szkoły oraz Planem Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli.	Dyrekcja szkoły Wszyscy nauczyciele

Lp.	Elementy strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialni
13.	Dokonywanie systematycznej oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.	Nauczyciele systematycznie dokonują oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych poprzez: - ewaluację programów, - sprawozdania semestralne wychowawców, pedagoga, psychologa, - pracę w zespole wychowawczym (analiza bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń), - opracowywanie wniosków i rekomendacji w celu planowania dalszej pracy.	Wszyscy nauczyciele

Opracował: Zespół zadaniowy ds. monitorowania i realizacji Strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem